

ילדות וילדים עם מוגבלות

מקבץ זכויות ושירותים

הורים יקרים,

ריכזנו בעבורכם את השירותים ואת הזכויות להם זכאים הורים לילדות וילדים עם מוגבלות. המרכז למיצוי זכויות של עיריית תל-אביב-יפו עומד לרשותכם, כדי לקבל עזרה ומידע לגבי הזכאות שלכם לשירותים ולזכויות.

איך מתחילים?

1

2

3

4

אבחון רפואי / הכרה מביטוח לאומי / רישום ברווחה / מוסדות חינוכיים

1 אבחון

- אם מתעורר חשד לבעיה התפתחותית אצל הילד או הילדה, ניתן לפנות לרופא הילדים המטפל כדי לקבל הפנייה לשירותי אבחון של המכון להתפתחות הילד.
- משך ההמתנה המרבי לאבחון ולתחילת טיפול לא יעלה על 3 חודשים ממועד הפנייה.
- ללא אבחון לא ניתן לקבל טיפולים ותמיכה מהמוסדות השונים (כגון ביטוח לאומי, מערכת החינוך ועוד), ולא יינתנו בלעדיו.

2 הגשת תביעה לגמלת ילד נכה למוסד ביטוח לאומי

- זכאות לגמלת ילד נכה תקבע ע"י המוסד לביטוח לאומי. **באתר ביטוח לאומי** קיימת רשימה של אבחנות שעשויות לזכות בקצבת ילד נכה מלאה או חלקית.
- צריך לפנות בהתאם לביטוח לאומי, ולמלא טופס תביעה לגמלת ילד נכה.
- טופס תביעה לגמלת ילד נכה - את התביעה מגישים בסניף המוסד לביטוח לאומי הסמוך למקום מגוריו של הילד. ניתן גם לשלוח את התביעה בדואר, בפקס, בתיבת השירות של הסניף, או טופס תביעה מקוון. **למידע לגבי הגשת הבקשה | להגשת טופס מקוון**

אל התביעה יש לצרף את המסמכים האלה:

- תעודות רפואיות וסיכומי מחלה, הכוללים את מועדי תחילת המחלה והטיפולים שניתנו. ניתן למצוא בטופס התביעה פירוט לגבי האישורים הנדרשים במצבים שונים.
- אישור על לימודים מהגן או מבית הספר שהילדה או הילד לומדים בו.
- ילדים עד גיל 3 שלא נמצאים במסגרת ניתן לצרף אישור על טיפול התפתחותי, לאחר שגורם מוסמך מילא את האישור וחתם עליו.
- המוסד לביטוח לאומי מפעיל את יד מכוונת - ייעוץ והכוונה חינוך למוסדות רפואיות של הביטוח הלאומי

משפחה שבה שני ילדים זכאים או יותר, הקצבה מוגדלת ב-50% בעבור כל ילד, בהתאם לקצבה שנקבעה לו.

תוספת לקצבת ילד נכה בעקבות תלות בזולת

ילדה או ילד שתלויים בעזרת הזולת בביצוע פעולות היום-יום באופן החורג באופן ניכר מבני גילו, עשוי להיות זכאי לתוספת לקצבת ילד נכה מגיל 3 שנים עד גיל 18 ושלושה חודשים. קביעת תלות בזולת מחייבת לרוב בדיקה של של הילד או הילדה בוועדה רפואית.

תעודת נכה

תעודת נכה נשלחת להוריי ילד המקבל קצבת ילד נכה או קצבת ניידות. התעודה מעניקה הטבות והנחות בשלל גופים, לדוגמה הנחה בכניסה לאתרים ומוזאוני.

התעודה נשלחת באופן אוטומטי לזכאים בדואר, אך ניתן גם להנפיק תעודת נכה דיגיטלית באתר הביטוח הלאומי.

פטור מתור:

תעודת נכה מקנה פטור מעמידה בתור ופטור מתשלום בעבור מלווה, לילדים שנקבעה להם 50% נכות רפואית לפחות בשל מוגבלות שכלית או נפשית, או הנמצאים על הספקטרום האוטיסטי. באם אתם זכאים להטבה זו היא תופיע על גבי תעודת הנכה.

3 הכרה ברווחה

צריך לפתוח תיק במנהל השירותים החברתיים (רווחה) של עיריית תל-אביב-יפו. שירותים רבים, ניתנים ע"י משרד הרווחה: מעון יום שיקומי עד גיל שלוש, שעות שילוב לפעוטות עד גיל שלוש, סיוע במימון סומך לאחיה"צ, קייטנות בחופשות הקיץ ובחגים, סבסוד השתתפות בקייטנות "רגילות", מועדוניות לפעילויות אחיה"צ, נופשונים, הפניה ליעוץ בבעיות מיניות, דיור חוץ ביתי, הארכת יום לימודים בחלק ממסגרות החינוך המיוחד (שירותים אילו הם תלויי תקציב ומבחן הכנסה).

4 מציאת מסגרת חינוכית

עד גיל 3 המסגרות באחריות משרד הרווחה, וצריך לפנות למנהל השירותים החברתיים ברשות המקומית.

מעל גיל 3 המסגרות באחריות משרד החינוך, וצריך לפנות למחלקת החינוך ברשות המקומית. הורים שילדיהם לומדים במסגרות חינוכיות עירוניות (גנים ובתי ספר) יגישו את המסמכים באמצעות הצוות החינוכי. ההורים שילדיהם לומדים במסגרות חינוכיות פרטיות יגישו את המסמכים הנדרשים באמצעות המחלקה לחינוך מיוחד, לדוא"ל: vaadatzakaut@tel-aviv.gov.il.

המסמכים יוגשו בעבורכם באתר משרד החינוך. לאחר קבלת אישור ממשרד החינוך על תקינות המסמכים, המחלקה לחינוך מיוחד תשלח אליכם בדואר רשום זימון לוועדת זכאות ואפיון. הזימון יישלח לכתובת כפי שהיא מעודכנת בעירייה.

• הפניית תלמידים לדיון בוועדת הזכאות נעשית לא יאוחר מ-31 במרס בכל שנה נעשית שנה. דיוני הוועדה מסתיימים לכל המאוחר ב-15 במאי לתלמידי בית הספר, וב-31 במאי בעבור תלמידי הגנים ותלמידי העולים לכיתה א'. מימוש החלטות הוועדה מתקיים בשנה העוקבת.

פרטים ומידע במחלקה לחינוך מיוחד של החינוך בעיריית תל-אביב-יפו:

טלפון: 03-7248484

פקס: 03-7240095

כתובת: בלפור 14 בית שטראוס

לפנייה מקוונת למחלקה לחינוך מיוחד

קופת חולים

פטור מאגרות בעד שירותים רפואיים לילדים שזכאים לקצבת ילד נכה. הביטוח הלאומי מעביר לקופות החולים רשימות של מי שעשויים להיות זכאים/ות להטבות. ההטבה אמורה להינתן באופן אוטומטי, לבריורים צריך לפנות לקופת החולים שהילד או הילדה חברים בה.

תקרת השתתפות עצמית בתרופות לחולים כרוניים ולרכישת מזון תרופתי או ייעודי:

תרופות ומזון תרופתי או ייעודי הנמצאים בסל ניתנים במחירים מסובסדים דרך הקופות. קופות החולים מפרסמות את תקרת ההשתתפות שניתן לגבות עבור התרופות והמזון. ככל שיש צורך בתרופה או מזון שאינם כלולים בסל הבריאות, ניתן לבחון האם קיימות חלופות מתאימות במסגרת הסל.

שירותי התפתחות הילד

במסגרת סל הבריאות קיים סל "התפתחות הילד", והוא כולל: אבחונים וטיפול טיפולי מקצועות הבריאות (פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת, ריפוי בעיסוק, פסיכולוגיה/טיפול פסיכולוגי וע"ס).

הסל ניתן באמצעות הקופות במישרין או באמצעות יחידות ומרכזים להתפתחות הילד. הזכאות, כמות הטיפולים וגובה ההשתתפות העצמית הינם בהתאם לגיל ולסוג המוגבלות (עד גיל 3, סומטיים ומקבלי הבטחת הכנסה - אין השתתפות עצמית). יש להיות מוכרים בהתפתחות הילד בקופה.

לשם כך צריך לבקש מרופא המשפחה הפנייה להתפתחות הילד, מילוי שאלונים וקביעת רופא בהתפתחות הילד. הטיפולים ניתנים בנוסף למה שניתן במסגרות החינוך ובהתאם לצורך רפואי. זאת, למעט אם הטיפולים ניתנים במעון יום שיקומי או במסגרת טיפול בריאותי מקדם לאוטיזם במסגרות החינוך (טב"מ).

במקרה שלא ניתן שירות על ידי הקופה, ניתן לפנות לפניית הציבור בקופה ולאחר מכן לנציב קבילות במשרד הבריאות, כדי לקבל טיפול או לאשר החזרים.

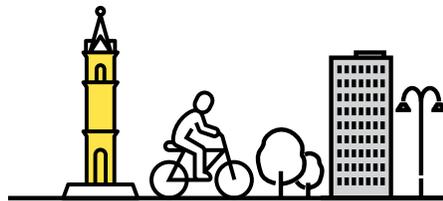
משרד הבריאות

מדינת ישראל מעניקה את שירותי ואביזרי הרפואה לשיקום וניידות על פי סל הבריאות הקבוע בחוק, באמצעות קופות החולים, בתי החולים וגורמים מאושרים אחרים. את הבקשה לסיוע צריך להגיש לפני ביצוע רכישת המכשיר. צריך לפנות לדופא המשפחה בקופת החולים בה חבר המבקש. לקבלת פרטים נוספים ניתן לפנות גם ללשכת הבריאות המחוזית הקרובה לאזור מגוריו של המבקש.

ברשימת הסל שירותים כגון:

- סיוע במימון מכשירי שיקום וניידות (כגון תותבות שונות, כסאות גלגלים, טיולונים, הליכונים מיוחדים, מנופים ביתיים ועוד).
- במסגרת הסל ישנם טיפולים רבים שכדאי לברר לגביהם, כגון: טיפולי שיניים והרדמה במהלך טיפולי שיניים.
- מימון תקשורת חלופית תומכת (מחשב ותוכנה ייעודית).
- עדשות מגע במקרים שלא ניתן להשתמש במשקפיים ומכשירי עזר לקריאה.
- מכשירי שמיעה.

ניתן לבדוק באמצעות אתר "כל הבריאות" את כל הזכויות המגיעות לפי סל הבריאות. חובה על הקופה למצות את הטיפולים לפי סל הבריאות לפני הצעת טיפולים משלימים. לאישור שירותי בריאות או תרופות מעבר לסל ניתן לפנות לוועדת חריגים בקופה. לצורך מכשירי הליכה ותותבות גפיים יש לפעול באמצעות מכון לואיס.

לאחר סיום ההליכים הראשוניים

רצוי לוודא את מיצוי הזכויות מביטוח לאומי וארגונים ממשלתיים אחרים:

רשות המים

כמות מים נוספת של עד 3.5 מ"ק לחודש בתעריף הנמוך להורים לילד או הילדה המקבלים קצבה לילד נכה.

הביטוח הלאומי מעביר לרשות המים רשימות של מי שעשויים להיות זכאים להטבות. כתובת המגורים של ההורה מקבלת הקצבה צריכה להיות מעודכנת במשרד הפנים. ההנחה אמורה להינתן באופן אוטומטי.

רשות המסים

קבלת שתי נקודות זיכוי במס הכנסה להורים לילדים שמקבלים קצבה לילד נכה. ניתן לקבל את ההטבה באמצעות המעסיק - צריך למלא טופס 101 ולצרף אישור על קבלת הגמלה, לחלופין ניתן לפנות למשרדי מס הכנסה בבקשה לתיאום מס לשנה הנוכחית או בבקשה להחזר מס עבור שנים קודמות.

פטור ממש על משיכה מוקדמת של קופות גמל. הורים לילדים המקבלים קצבה לילד נכה בשיעור 188% לצמיתות או הורים לילדים שנקבעה להם נכות רפואית של לפחות 75% לצמיתות - עשויים להיות זכאים לפטור, בתנאי שהנכות התגלתה אחרי פתיחת קופת הגמל. צריך לפנות למשרד האוצר בצירוף אישור מהביטוח הלאומי על הזכאות לקצבה או עם אישור על הנכות הרפואית.

רשות המיסים - מקרקעין

הנחה במס רכישה על קניית דירת מגורים או על קרקע לבניית דירת מגורים, לפי תקנות מס שבח מקרקעין. ההנחה תוענק פעמיים בלבד. יש לפנות ללשכת מיסוי מקרקעין בנציבות מס הכנסה.

רשות מקומית

הנחה מסי ארנונה - גובה ההנחה נקבע על ידי הרשות המקומית להורים לילדים שמקבלים קצבה לילד נכה.

הביטוח הלאומי מעביר לרשויות המקומיות רשימות של מי שעשויים להיות זכאים להנחה. כך שהיא אמורה להתעדכן באופן אוטומטי.

חברת חשמל

50% הנחה ל-400 קוט"ש ראשונים בתשלום חשבון החשמל. ההנחה ניתנת להורים לילדים שמקבלים בנוסף לקצבה לילד נכה קצבה בשל תלותו של הילד בעזרת הזולת או בשל טיפול רפואי מיוחד שהוא זקוק לו, הביטוח הלאומי שולח הודעה למי שזכאים להנחה, ומעביר לחברת החשמל רשימות של מי שעשויים להיות זכאים להטבות. ההנחה אמורה להינתן באופן אוטומטי. חשבון החשמל חייב להיות בתעריף ביתי בלבד ועל שם ההורה המקבל את הקצבה.

משרד הבינוי והשיכון

הורים לילדים המקבלים קצבה לילד נכה עשויים להיות זכאים ל:

- הלוואה לרכישת דירה לחסרי דירה או סיוע במימון שיפוצים.
- הורים לילד נכה מחוסרי דיור עשויים להיות זכאים לדיור ציבורי, או סיוע בשכ"ד. לבידור הזכאות להטבות צריך לפנות למשרד הבינוי והשיכון, קו מענה ארצי: *5442

נגישות המרחב לאנשים עם מוגבלות

קיימת חובה בחוק להתאים את המרחב לטובת אנשים עם מוגבלות, באופן שיאפשר את השתתפותם בכל תחומי החיים באופן שווה. נגישות כוללת תחומים רבים: נגישות לשירות, נגישות לתחבורה ציבורית, נגישות פיזית, נגישות מידע, נגישות פעילות ואירועים, נגישות תרבות, נגישות טיולים ועוד. נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות העלתה אתר אינטרנט מפורט ובו מלא זכויות ההנגשה מחולקות על פי תחומי החיים.

הקלה בתשלום דמי ביטוח בעבור עובד זר במשק בית

חיוב דמי הביטוח הלאומי לעובד זר יחול רק על סכום הקצבה המשולם לך. כל שכר מעל לסכום הקצבה המשולם עבור העובד הזר במשק בית (עד סכום של 5,500 ש"ח לחודש) - פטור מתשלום דמי ביטוח.

היעדרות מעבודה

הורה רשאי להיעדר מעבודתו עד 18 ימים בשנה על חשבון ימי מחלה לצורך סיוע אישי לילדה או לילד עם מוגבלות (קטין או בגיר). בנוסף לכך, רשאי ההורה להיעדר מעבודתו עד 52 שעות בשנה ללא ניכוי מהשכר.

זכאי להקלה זאת, מי שעובד לפחות שנה אצל אותו מעסיק והוא הורה או אפוטרופוס או הורה אומנה לילד או לבוגר עם מוגבלות קבועה שנמצא בחזקתו, והזכות להיעדרות מהעבודה באותו יום לא נוצלה על ידי ההורה השני.

איסור אפליה

אי קבלה למקום עבודה, הרעת תנאים או פיטורים בשל טיפול בילד עם מוגבלות מהווה אפליה אסורה בחוק. במקרים של חשד לאפליה ניתן לפנות לנציבות לשוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות.

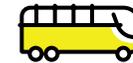
משרד התחבורה

תג חניה לנכה ופטור מאגרת רישוי לרכב:

ההטבה ניתנת להורים לילד, שמקבל קצבה לילד נכה בשיעור של 60% לפחות, ושתנועתו בדרכים ללא רכב עלולה לסכן את בריאותו או שהוא מוגבל בניידות. לבדיקת הזכאות צריך לפנות למשרד התחבורה.

תו נכה אפשרות לחניה במקומות מסוימים. ניתן לשני כלי רכב המסיעים את הילד.

הנחה באגרת רישוי לבעלי תו נכה - הנחה משמעותית באגרת הרישוי. ההטבה ניתנת על ידי משרד הרישוי, מומלץ להגיש את הבקשה באופן מקוון באתר משרד הרישוי, ולהדגיש את הצורך בתו הנכה.

גמלת ניידות

גמלת ניידות מעניקה הטבות שונות לילדים ובוגרים שיש להם ליקויים ברגליים המגבילים אותם בניידות, כדי לסייע להם להשתלב בקהילה ולפתח חיים עצמאיים.

הטבות למקבלי קצבת ניידות:

הנחה במסוי רכב, סיוע במימון רכב מיוחד, סיוע במימון אביזרים והתקנתם ברכב מיוחד, הלוואה למתקן הרמה (סיוע במימון מתקן הרמה והתקנתו לרכב מיוחד), לימוד נהיגה ברכב מיוחד (מגיל 17) ושירותי גרירה.

צריך לעבור ועדה נפרדת של משרד הבריאות לקבלת אחוזי נכות בניידות בגובה מתאים.

רק במידה ונקבעו לילד מעל ל-80 אחוזי נכות בניידות, ניתן לקבל גם קצבת ילד נכה וגם ניידות, אחרת צריך לבחור. בשביל לקבל הטבות הקשורות ל"רכב מיוחד", כלומר רכב מוגדל, צריך לעבור ועדה נפרדת להתאמת רכב.

משרד החינוך

הסעות:

משרד החינוך מחויב לדאוג להסעות למסגרת חינוכית לילדים בחינוך המיוחד. לבירורים יש לפנות למחלקת החינוך בעירייה או למשרד החינוך.

מלבד זאת משרד החינוך מחויב לספק:

הנגשה כללית ופרטנית הורה ולתלמידה או התלמיד התאמת המסגרת החינוכית לרבות:

הסביבה הפיזית, כלי עזר טכנולוגיים, דרכי הלימוד ודרכי ההיבחנות. לצורך התאמת המסגרת החינוכית מראש יש אפשרות להקדים את הרישום עד 15 חודשים לפני תחילת השנה.

סייע או סייעת רפואיים:

(מלווה אישי בחינוך הרגיל), תלמידים עם צרכים רפואיים מסוימים זכאים לקבל סיוע רפואי בבית ספר.

סל שעות במסגרת חינוך כללית:

לכל בית ספר תקציב לטובת סיוע לתלמידים/ות עם מוגבלויות, ממנו ניתן לתת שירותי חינוך מיוחדים (הוראה, טיפול, הנחיה וסיוע).

סל שעות אישי בכיתה כללית:

תוספת תקציב לבית הספר שממנו ניתן לקבל שירותי חינוך לרבות תכנית לימודים אישית, הוראה תומכת, סיוע חינוכית אישית, סיוע בתחום הבריאות. בכדי לקבל את סל השעות האישי יש לעבור ועדת שילוב או זכאות ואפיון.

כיתת חינוך מיוחד (בבית ספר כללי) גן ובית ספר לחינוך מיוחד:

שירותי חינוך שניתנים על פי סוגי מוגבלויות ורמות תפקוד (נקבע תקן על פי סוג מוגבלות כיתה). בכדי לקבל מסגרת חינוך מיוחד יש צורך לעבור ועדת זכאות ואפיון ולקבל זכאות לסל אישי.

קהילת המיוחדים. של תל-אביב-יפו

קבוצת הפייסבוק "קהילת המיוחדים. של תל-אביב-יפו" הוא המקום שמאגד בעבורכם, משפחות לילדים ולילדות עם מוגבלות בעיר, את כל המידע הרלוונטי. הקבוצה מיועדת לכלל סוגי המוגבלויות, מגיל לידה.

תותים

למשפחות וילדים המיוחדים

מרכז תותים נותן שירות למשפחות לילדים עם מוגבלות בתל-אביב-יפו. המרכז פועל בשיתוף קבוצת הורים פעילים, במטרה לבנות קהילת משפחות מלוכדת בעיר ולשפר את איכות חייהן של המשפחות המיוחדות בעיר. במרכז תותים מציעים מגוון פעילויות לכל המשפחה: סדנות חווייתיות, אמנות, תרבות, יצירה, וספורט ואירועים ופעילויות קהילתיות, הרצאות ומידע למיצוי זכויות ומגוון פרויקטים קהילתיים.

ההשתתפות בפעילויות היא בתשלום סמלי. ההרשמה לפעילויות מתבצעת טלפונית,

טלפון 03-7240977, טלפון נוסף: 052-6000133

שעות הפעילות: ימים א-ה, 09:00-15:00, [למידע נוסף](#)

— דיגיטל נגיש —

המועדון החדש לתושבות ולתושבים עם מוגבלות יוצא לדרך

קהילה חדשה של תושבות ותושבים עם מוגבלות ובני משפחותיהם יוצאת לדרך.

באמצעותה ניתן לקבל מידע ממוקד ומותאם על אירועים, על הטבות ומידע על פי סוגי הנגישות באירועים. ניתן לעדכן את סוגי הנגישות המועדפים, כדי שיישומון יטיב להציע אירועים נגישים בהתאם להעדפות שלך.

כיצד מצטרפים למועדון?

1. צריך לוודא שבוצעה הרשמה לדיגיטל או שמחזיקים בדיגיטל אם לא - אפשר להירשם באמצעות טופס מקוון
2. הירשמו לדיגיטל נגיש ובחרו את סוג הנגישות הרצויה: **בקישור** או היכנסו ל"אזור שלי" בדיגיטל ועדכנו את העדפות הנגישות במסך "עדכון פרטים" - "צרכי הנגישות"
3. עכשיו תקבלו את עדכוני "דיגיטל נגיש" בנוסף למידע השוטף שנשלח אליכם מדיגיטל

כיצד ניתן ליצור אתנו קשר?

בפייסבוק - דיגיטל נגיש של עיריית תל-אביב-יפו

בדוא"ל - TchumNechuiot@mail.tel-aviv.gov.il

נציגינו במוקד שירות 106 פלוס זמינים בעבורכם לכל שאלה או תקלה טכנית

תושבות ותושבי תל-אביב-יפו מוזמנים לפנות אלינו

מרכז זכויות אגף דרום

03-7246453

mz_agaf_darom@mail.tel-aviv.gov.il

מרכז זכויות אגף מזרח

03-7246126

mz_agaf_mizrach@mail.tel-aviv.gov.il

מרכז זכויות אגף מרכז צפון

03-7242448

mz_agaf_merkaz@mail.tel-aviv.gov.il